

RÅDETS BESLUT

av den 30 september 2002

om antagande av ett särskilt program för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration: "Att strukturera det europeiska området för forskningsverksamhet" (2002–2006)

(2002/835/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 166 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 166.3 i fördraget skall Europaparlamentets och rådets beslut nr 1513/2002/EG ⁽⁴⁾ om Europeiska gemenskapens sjätte ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration, som skall främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet och innovation (2002–2006) (nedan kallat ramprogrammet), genomföras genom särskilda program, i vilka de närmare villkoren för programmets genomförande och längd skall fastställas och de resurser som bedöms nödvändiga tillhandahållas.
- (2) Ramprogrammet är uppdelat i tre stora verksamhetsområden: "Att koncentrera och integrera gemenskapsforskningen", "Att strukturera det europeiska området för forskningsverksamhet" och "Att förstärka grunden till det europeiska området för forskningsverksamhet". Det andra av dessa verksamhetsområden skall genomföras inom ramen för detta särskilda program.
- (3) Detta program bör omfattas av reglerna för företags, forskningscenters och universitets deltagande i ramprogrammet och för spridning av forskningsresultat (nedan kallade regler för deltagande samt för spridning av resultat).
- (4) I enlighet med artikel 170 i fördraget är detta program öppet för deltagande av länder som har slutit nödvändiga avtal i detta syfte, samt på projektnivå, för att uppnå ömsesidiga fördelar, för deltagande av organ från tredje länder och internationella organisationer för vetenskapligt samarbete.
- (5) Vid genomförandet av detta program bör man särskilt uppmärksamma små och medelstora företags behov och uppmuntra deras deltagande.
- (6) All forskningsverksamhet som genomförs inom ramen för detta program bör vara förenlig med grundläggande etiska principer, bl.a. de som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (7) I enlighet med kommissionens meddelande "Kvinnor och vetenskap" och rådets resolution av den 20 maj 1999 om kvinnor och vetenskap ⁽⁵⁾ och Europaparlamentets resolution av den 30 februari 2000 om denna fråga, kommer en handlingsplan att läggas fram i syfte att stärka kvinnornas roll och position i forskning och vetenskap; det krävs också ytterligare förstärkta insatser.
- (8) Deltagandet i verksamheten under detta program bör främjas genom att nödvändig information om programmets innehåll, villkor och förfaranden offentliggörs. Dessa uppgifter skall tillhandahållas möjliga deltagare i god tid och på ett grundligt sätt, även för dem som kommer från de associerade kandidatländerna och övriga associerade länder. Särskilda åtgärder kommer att vidtas för att främja deltagande av forskare och institutioner från utvecklingsländer, länder i Medelhavsområdet, inklusive västra Balkan, samt Ryssland och de nya oberoende staterna (NIS).
- (9) Detta program bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och öppet sätt, varvid hänsyn bör tas till berörda parter intressen, bland annat inom forskarvärlden, näringslivet och bland användarna och politikerna. Den forskningsverksamhet som genomförs inom ramen för detta program bör vid behov anpassas till gemenskapens politik och till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.
- (10) De yttersta randområdenas deltagande i gemenskapens FoTU-verksamheter bör underlättas genom lämpliga mekanismer som är anpassade till deras speciella situation.

⁽¹⁾ EGT C 181 E, 30.7.2002, s. 72.

⁽²⁾ Yttrande avgett den 12 juni 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 221, 17.9.2002, s. 97.

⁽⁴⁾ EGT L 232, 29.8.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT C 201, 16.7.1999, s. 1.

- (11) De åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽¹⁾.
- (12) Kommissionen bör i god tid se till att den verksamhet som genomförs inom ramen för programmet genomgår en oberoende bedömning, baserad på omfattande uppgifter om genomförandet, med beaktande av hur programmet har bidragit till att förverkliga det europeiska området för forskningsverksamhet, i en anda av öppenhet som ger alla berörda parter insyn i förfarandet.
- (13) Samråd har ägt rum med Kommittén för vetenskaplig och teknisk forskning (CREST) beträffande det vetenskapliga och tekniska innehållet i programmet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I enlighet med beslut nr 1513/2002/EG (nedan kallat ramprogrammet) antas härmed ett särskilt program för att strukturera det europeiska området för forskningsverksamhet (nedan kallat det särskilda programmet) för perioden från och med den 30 september 2002 till och med den 31 december 2006.
2. Målen och de vetenskapliga och tekniska prioriteringarna för det särskilda programmet anges i bilaga I.

Artikel 2

I enlighet med bilaga II till ramprogrammet uppgår det belopp som anses vara nödvändigt för genomförandet av det särskilda programmet till 2 605 miljoner euro, inbegripet maximalt 6,0 % för kommissionens administrativa kostnader. I bilaga II till detta beslut återfinns en preliminär fördelning av detta belopp.

Artikel 3

All forskningsverksamhet som genomförs inom det särskilda programmet skall vara förenlig med grundläggande etiska principer.

Artikel 4

1. De detaljerade bestämmelserna för gemenskapens finansiella deltagande i det särskilda programmet skall vara de som avses i artikel 2.2 i ramprogrammet.

2. Det särskilda programmet skall genomföras med hjälp av de instrument som definieras i bilagorna I och III till ramprogrammet. Detaljerna för dessa beskrivs i bilaga III till detta beslut.

3. Det särskilda programmet skall omfattas av reglerna för deltagande och spridning av resultat.

Artikel 5

1. Kommissionen skall utarbeta ett arbetsprogram för genomförandet av det särskilda programmet, med en detaljerad redogörelse för målen och de vetenskapliga och tekniska prioriteringarna i bilaga I samt med ett tidsschema för genomförandet.

2. I arbetsprogrammet skall relevant forskningsverksamhet som genomförs av medlemsstaterna, associerade stater samt europeiska och internationella organisationer beaktas. Vid behov skall arbetsprogrammet uppdateras.

Artikel 6

1. Kommissionen skall ansvara för genomförandet av det särskilda programmet.

2. Förfarandet i artikel 7.2 skall tillämpas vid antagandet av följande åtgärder:

- Utveckling och uppdatering av det arbetsprogram som avses i artikel 5.1, inklusive de instrument vars användning är prioriterad och all senare anpassning av användningen av dessa samt innehållet i meddelanden om ansökningsomgångar och tillämpliga kriterier för utvärdering och urval.
- Godkännande av finansiering av FoTU-åtgärder när det uppskattade bidragsbeloppet från gemenskapen enligt detta program är minst 0,6 miljoner euro.
- Utfärdande av mandat för den externa utvärdering som avses i artikel 6.2 i ramprogrammet.
- Anpassningar av den preliminära fördelning av beloppet som anges i bilaga II.

Artikel 7

1. Kommissionen skall bistås av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 9

Artikel 8

1. Kommissionen skall i enlighet med artikel 4 i ramprogrammet regelbundet rapportera om vilka framsteg som gjorts genomförandet av det särskilda programmet; information om finansiella aspekter skall integreras.

2. Kommissionen skall se till att den oberoende övervakning och bedömning av programverksamheten som avses i artikel 6 i ramprogrammet genomförs inom de områden som omfattas av det särskilda programmet.

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 30 september 2002.

På rådets vägnar

B. BENDTSEN

Ordförande

BILAGA I

VETENSKAPLIGA OCH TEKNISKA MÅL OCH HUVUDLINJER FÖR VERKSAMHETEN

1. Inledning

Detta program skall inriktas på ett antal strukturella brister som finns på alla områden inom den europeiska forskningen och som sannolikt kommer att få allt större konsekvenser för EU:s förmåga att uppfylla medborgarnas önskemål när ekonomin och samhället blir mer kunskapsbaserade. Det skall

- öka benägenheten att, på alla nivåer, omvandla forskning till användbara och kommersiellt värdefulla innovationer,
- främja utvecklingen av de mänskliga resurser som utgör den grund som forskningskapaciteten måste byggas på, samt rörlighet för forskare – och deras kunskaper – både mellan länderna i Europa och från andra länder till Europa,
- stimulera utveckling och modernisering av forskningsinfrastrukturer av högsta kvalitet på ett mer rationellt och kostnadseffektivt sätt samt göra infrastrukturer och därtill hörande resurser mer allmänt tillgängliga för forskare i Europa, som då kan dra nytta av dem,
- utveckla metoder för en mer konstruktiv och effektiv kommunikation och dialog mellan forskare och medborgare i allmänhet, så att samhället i sin helhet på ett mer välinformerat och konstruktivt sätt kan påverka en framtida utveckling och styrning av vetenskap, teknik och innovation.

Verksamheterna inom detta program kan bedrivas inom alla områden inom forskning och teknik på grund av sina egenskaper och metoden för hur de genomförs. De har särskilda syften, som är skilda från och som kompletterar de verksamheter som genomförs inom andra delar av ramprogrammet, särskilt de inom programmet "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet" inom de prioriterade tematiska områdena för EU-forskning i det programmet. Man skall sträva efter samordning med dessa ⁽¹⁾.

Denna komplettering sker genom

- förbättrade förutsättningar för den utveckling av mänskliga resurser och kunskapsöverföring som uppstår i samband med genomförandet av verksamheterna som omfattas av detta program, vilket bland annat skulle gälla för de prioriterade tematiska forskningsområdena samt för forskningsinfrastruktur som används på bred front, däribland även de som omfattar flera prioriterade områden,
- i lämpliga fall användning av konsekventa metoder och verktyg för att främja innovation genom forskning och bättre förena forskningen med samhällets behov, samt användning av konsekventa ramar för genomförande av åtgärder för mänskliga resurser, stöd till infrastruktur och säkerställandet av att forskning bedrivs på ett etiskt sätt, vilket bland annat kan genomföras med hjälp av integrerade projekt och nätverk mellan expertnät.

Kandidatländernas deltagande i detta program uppmuntras.

Vid genomförandet av detta program och i den forskningsverksamhet som följer av programmet, skall grundläggande etiska principer respekteras. Hit hör de principer som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, skydd av människans värdighet och liv, skydd av personuppgifter och privatlivet samt av djuren och miljön i enlighet med gemenskapslagstiftningen och gällande internationella konventioner och uppförandekoder, som Helsingforsdeklarationen i dess senaste lydelse, Europarådets konvention om mänskliga rättigheter och biomedicin, vilken undertecknades i Oviedo den 4 april 1997, och tilläggsprotokollet om förbud mot kloning av människor, vilket undertecknades i Paris den 12 januari 1998, FN-konventionen om barnens rättigheter, den universella deklaration om humangenomet och mänskliga rättigheter som antagits av Unesco samt Världshälsoorganisationens (WHO) gällande resolutioner.

(¹) För att programmet konsekvent skall kunna genomföras kommer kommissionen att enligt uppgifterna på dagordningen till varje programkommittémöte i enlighet med fastställda riktlinjer ersätta utgifterna för en företrädare per medlemsstat, och även för en sakkunnig/rådgivare per medlemsstat för sådana punkter på dagordningen där en medlemsstat kräver specialiserad sakkunskap.

Hänsyn kommer att tas till de synpunkter som framförs av den europeiska rådgivande gruppen för etik inom bioteknik (1991–1997) och av den europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik (fr.o.m. 1998).

Deltagare i forskningsprojekt måste respektera gällande lagar och förordningar i de länder där forskningen kommer att genomföras. I förekommande fall skall deltagarna i forskningsprojektet begära godkännande från berörda etikkommittéer innan FoTU-verksamheten inleds. För förslag som berör känsliga frågor kommer en etisk granskning att genomföras systematiskt. I särskilda fall kan en etisk granskning genomföras under projektets genomförande.

Följande forskningsområden skall inte finansieras inom ramprogrammet:

- Forskningsverksamhet som syftar till mänsklig kloning för reproduktionsändamål.
- Forskningsverksamhet som syftar till förändring av människors arvs massa och som kan leda till att sådana förändringar blir ärftliga⁽¹⁾.
- Forskningsverksamhet som syftar till skapandet av mänskliga embryon för forskningsändamål eller för produktion av stamceller, inbegripet genom somatisk överföring av cellkärnor.

I enlighet med Amsterdamprotokollet om djurskydd och djurens välfärd skall djurförsök där så är möjligt ersättas med andra alternativ. Djurens lidande skall undvikas eller begränsas till ett minimum. Detta gäller särskilt (enligt direktiv 86/609/EEG⁽²⁾) för djurförsök som berör de djurarter som står människan närmast. Förändringar av djurens arvs massa och kloning av djur kommer endast i fråga om syftena är etiskt motiverade och villkoren är sådana att djurens välbefinnande garanteras och principerna om biologisk mångfald respekteras.

2. Forskning och innovation

Mål

Det övergripande målet är att få till stånd en påtaglig förbättring av Europas innovativa prestanda på kort, medellång och lång sikt genom att stimulera till en bättre samordning av forskning och innovation och genom att verka för en mer konsekvent och innovationsinriktad politik och lagstiftning inom Europeiska unionen.

För att detta skall kunna ske kommer verksamheter att genomföras på ett antal särskilda områden, i enlighet med målen i kommissionens meddelande om innovation i en kunskapsstyrd ekonomi. Dessa områden kompletterar och stöder både varandra och de åtgärder som vidtas under rubriken "Att integrera och stärka det europeiska området för forskningsverksamhet". De kommer att vara inriktade på att förbättra kunskapen, förståelsen och kompetensen hos de berörda aktörerna – forskare, industrin, investerare, offentliga myndigheter på europeisk, nationell och regional nivå, samt andra inblandade – genom att uppmuntra till en mer intensiv och givande samverkan dem emellan och tillhandahålla strategiska uppgifter och tjänster, samt genom att utveckla nya metoder och verktyg som kan underlätta deras arbete. En allmän princip bakom alla dessa åtgärder är att innovation inte kan skiljas från forskning. Syftet med åtgärderna är att stärka kopplingarna mellan forskning och innovation, från det ögonblick då forskningsverksamheten inleds och genom hela genomförandeperioden.

För att verksamheterna skall leda till att forskningsverksamheten struktureras på ett effektivare sätt i Europa kommer de, där så är lämpligt, att genomföras i samarbete med andra forum eller organisationer på regional, nationell eller europeisk nivå, som till exempel Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europeiska investeringsfonden (EIF) inom ramen för initiativet "Innovation 2000", men också i samordning med strukturfundsåtgärder inom detta område.

⁽¹⁾ Cancerforskning avseende gonader får finansieras.

⁽²⁾ EGT L 358, 18.12.1986, s. 1.

Planerade verksamheter

- a) *Att skapa nätverk mellan aktörerna och användarna och främja samspelet mellan dem*

Innovationssystemens effektivitet beror på hur intensivt samspelet och utbytet mellan de berörda aktörerna är. Syftet med de europeiska nätverk som är inblandade i denna verksamhet kommer bland annat att vara att främja kontakterna mellan forskning och industri samt mellan företagare och investerare. Verksamheterna skall vara inriktade på att uppmuntra och validera lokala och regionala initiativ för att främja bildande och utveckling av innovativa företag, användarnas delaktighet i innovationsprocessen, utbyte av god praxis och gränsöverskridande samarbete mellan universitet, företagskuvöser, riskkapitalfonder etc, samt en optimering av metoder för kommunikation, utbildning, överföring och spridning av kunskap mellan universitet, företag och finanssektorn.

- b) *Att uppmuntra till samarbete mellan regioner*

Strategier och program för innovation som omfattar de viktigaste lokala aktörerna införs lämpligast på regional nivå. Syftet med denna verksamhet, som skall ske i nära samarbete med de verksamheter som genomförs i samband med regionala strategier och strukturfonderna, skall vara

- att främja utbytet av information om särskilda innovationsrelaterade teman,
- att underlätta överföring av god praxis och införa innovationsstrategier i regionerna i de länder som är på väg mot medlemskap i EU,
- att uppmuntra till att program eller åtgärder som har visat sig framgångsrika på europeisk nivå genomförs på regional nivå och mellan regioner.

- c) *Försök med nya verktyg och metoder*

Syftet med dessa verksamheter är att pröva nya idéer och metoder för innovation och i första hand att ta upp kritiska aspekter av innovationsprocessen. De skall omfatta

- försök på europeisk nivå med nya idéer som genomförs nationellt eller regionalt för att främja innovation och bildande av innovativa företag,
- analys av möjligheterna att reproducera och/eller utnyttja beprövade metoder, verktyg eller resultat i nya sammanhang,
- inrätta integrerade plattformar för att tillhandahålla och sprida kunskaper och kompetens med avseende på de sociotekniska innovationsprocesserna.

- d) *Att inrätta och konsolidera tjänster*

Inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet och den gradvisa samordningen av innovationssystemen i Europa kommer att kräva information och tjänster som överskrider den nuvarande nationella uppdelningen. Verksamheterna berör

- informationstjänsten Cordis för forskning och utveckling, kompletterad med andra medier för att nå de olika målgrupperna,
- nätverket av innovationsknutpunkter (Innovation Relay Centres), vilkas geografiska täckning kommer att utökas och kompletteras med instrument för att främja överföring av kunskap och teknik över nationsgränserna,
- informations- och stödtjänster på till exempel områdena immateriella rättigheter eller industriell äganderätt och tillgång till innovationsfinansiering.

- e) *Att intensifiera den ekonomiska och tekniska informationen*

Ekonomisk och teknisk information är avgörande för konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsstrategier i en kunskapsbaserad ekonomi. De åtgärder som skall vidtas skall inriktas på aktörerna inom innovativ verksamhet – små och medelstora företag, forskare/företagare och investerare. De kommer framför allt att inbegripa mellanhänder som arbetar med/för dessa aktörer samt organisationer med expertkunskaper inom ekonomisk och teknisk information. Åtgärderna skall fokuseras på särskilda vetenskapliga och tekniska teman eller industrigrenar och kan omfatta

- att främja innovativ verksamhet i små och medelstora företag, i synnerhet genom åtgärder med syfte att underlätta för dessa att delta i gemenskapens forskningsprogram,
 - att stödja verksamhet för insamling, analys och spridning av sådan information om utvecklingen inom vetenskap och teknik, tillämpningar och marknader som kan vara till hjälp för aktörerna,
 - identifiering och spridning av bästa praxis med avseende på ekonomisk och teknisk information.
- f) *Att analysera och utvärdera innovationer i forskningsprojekten i gemenskapen*

Den forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs inom ramen för olika gemenskapsprojekt, i synnerhet inom expertnäten och de integrerade projekten, innehåller rikligt med information om de hinder som finns för innovation och vilka metoder som krävs för att övervinna dem. Slutanalysen av dessa metoder kommer att beröra

- insamling och analys av information om de åtgärder som vidtagits för att främja innovation i gemenskapsprojekt, vilka hinder man stött på och vilka åtgärder som krävts för att undanröja dem,
- jämförelse av erfarenheter från gemenskapsprojekt med det man lärt från andra nationella eller mellanstatliga program och en validering av den information som framkommit,
- aktiv spridning av denna information till företag och andra som är inblandade i skapandet och utnyttjandet av kunskap.

3. **Mänskliga resurser och rörlighet**

Dagens kunskapssamhällen är i hög grad beroende av att kunna producera, överföra och använda kunskap. Detta kräver att kognitiva resurser uppbådas, med början hos forskarsamfundet. Det övergripande strategiska målet med verksamheten "mänskliga resurser och rörlighet" är att ge ett brett stöd till utvecklingen av tillgången på dynamiska mänskliga resurser av världsklass i det europeiska forskningssystemet, med beaktande av forskningens naturliga internationella dimension.

Forskarnas rörlighet kommer att främjas för att det europeiska området för forskningsverksamhet skall komma till stånd. Detta kommer att omfatta en sammanhängande uppsättning åtgärder, som till stor del bygger på finansiering av strukturerade åtgärder för forskares rörlighet. Dessa kommer framför allt att inriktas på att utveckla och överföra forskningskompetens, konsolidera och utöka forskarnas karriärmöjligheter och främja spetsforskningen inom den europeiska forskningsverksamheten. Det välkända namnet Marie Curie kommer att vara kännetecknande för alla berörda åtgärder.

Verksamheten kommer att vara öppen för alla de vetenskapliga och tekniska forskningsområden som bidrar till gemenskapens FoTU-mål. För att man skall kunna reagera på utvecklingen av kraven i Europa på detta område, kommer det emellertid att vara möjligt att ändra prioriteringarna, med avseende på till exempel vetenskapliga discipliner, deltagande regioner, typer av forskningsorganisationer samt potentialen hos målgruppen inom forskarvärlden, framför allt kvinnor och unga forskare, och man kommer att beakta åtgärder för att åstadkomma synergieffekter inom den högre utbildningen i Europa.

Följande skall betonas:

- Kvinnors deltagande i alla åtgärder samt lämpliga åtgärder för att främja en bättre balans mellan män och kvinnor inom forskningen.
- Personliga förhållanden beträffande rörlighet, i synnerhet med avseende på familj, karriärutveckling och språk.
- Utvecklingen av forskningsverksamheten i EU:s och de associerade kandidatländernas mindre gynnade regioner samt behovet av ökat och effektivare samarbete mellan forskare på olika områden och mellan universitet och näringsliv, inklusive små och medelstora företag.

För att ytterligare stärka den mänskliga potentialen för europeisk forskning kommer syftet med denna verksamhet också att vara att locka till sig de bästa och mest lovande forskarna från tredje land⁽¹⁾, främja utbildning av europeiska forskare utomlands och stimulera europeiska forskare etablerade utanför Europa att återvända.

Åtgärder

Fyra huvudsakliga grupper av åtgärder kommer att genomföras.

a) Vårdanknutna åtgärder

Syftet med åtgärderna inom den första gruppen är att hjälpa forskningsnätverk, forskningsorganisationer och företag (framför allt små och medelstora företag) med strukturerade heltäckande åtgärder för transnationell utbildning och rörlighet för forskare samt utveckling och överföring av forskningskompetens, även i fråga om förvaltning av forskning och etik inom forskningen. Avsikten med åtgärderna är att bidra till att strukturera det europeiska forskningsystemet på ett effektivt sätt, i synnerhet genom att uppmuntra unga forskare att fortsätta på forskningsbanan.

Utbildningsdelarna inom denna grupp av åtgärder skall vara riktade till forskare i ett tidigt skede (normalt de första fyra åren) i forskarkarriären, till exempel de som genomgår en doktorandutbildning, medan överföringen av kompetens och kunskap berör mer erfarna forskare. Åtgärderna är också avsedda att främja rörlighet mellan olika sektorer.

- Marie Curie-nätverk för forskarutbildning – Dessa nätverk ställer resurser till förfogande så att internationellt erkända forskargrupper skall kunna länka samman sin verksamhet inom ramen för samarbete kring ett väldefinierat forskningsprojekt, för att kunna utforma och genomföra ett strukturerat utbildningsprogram för forskare inom ett särskilt forskningsområde. Genom nätverken skapas en sammanhängande men flexibel ram för forskares utbildning och professionella utveckling, särskilt i början av deras forskningskarriär. Syftet med nätverken är också att skapa en kritisk massa av kvalificerade forskare, framför allt på områden som är särskilt specialiserade och/eller fragmenterade, och att bidra till att överbrygga gränser mellan institutioner och discipliner, i synnerhet genom att främja tvärvetenskaplig forskning. Nätverken är också ett enkelt och effektivt sätt att involvera de mindre gynnade regionerna i EU och de associerade kandidatländerna i internationellt erkänt europeiskt forskningssamarbete. Partnerna kommer att ges betydande autonomi och flexibilitet när det gäller den detaljerade driften av nätverken. Ett nätverk kommer normalt att drivas under fyra år och anslagen för dessa beviljas för upp till tre år, inbegripet korta vistelser.
- Marie Curie-gäststipendium för utbildning i förberedande forskning – Dessa är riktade till institutioner för högre utbildning och forskning, utbildningscentrum och företag med syfte att stärka utbildningskapaciteten i dessa. Åtgärden är avsedd för forskare som befinner sig i början av yrkeskarriären. Den skall fokuseras på förvärv av särskild vetenskaplig och teknisk forskningskompetens och kompletterande kunskaper. Vårdarna väljs utifrån specialistområde för forskarutbildning. Stipendierna ger utrymme för vistelser på upp till högst tre år. Åtgärden syftar också till att skapa gemensamma synsätt på utbildning bland berörda organisationer, särskilt hos dem som deltar i internationella doktorandutbildningar.
- Marie Curie-gäststipendium för kunskapsöverföring – Dessa är avsedda för europeiska organisationer (universitet, forskningscentrum, företag etc.) som behöver utveckla nya kompetensområden och för utveckling av forskningskapaciteten i mindre gynnade regioner i EU och de associerade kandidatländerna. Stipendierna för kunskapsöverföring gör det möjligt för erfarna forskare att verka inom sådana organisationer och på så sätt överföra kunskap, forskningskompetens och teknik. Stipendierna beviljas för högst två år.

⁽¹⁾ Forskare från tredje land kan delta i alla vårdanknutna åtgärder för rörlighet (avsnitt a) och i en av de individanknutna åtgärderna (avsnitt b). I sådana fall skall relevanta arrangemang mellan gemenskapen och dessa länder, eller grupper av länder, samt de relevanta reglerna för deltagande i ramprogrammet och för finansieringen beaktas.

- Marie Curie – konferenser och kurser – Genom dessa får unga forskare möjlighet att dra nytta av ledande forskares erfarenheter. Stöd ges till särskilda utbildningsaktiviteter (även virtuella sådana) som framhäver särskilda europeiska insatser och intressen. Två typer av åtgärder planeras, dels stöd till en sammanhängande serie konferenser på hög nivå och/eller kurser (sommaruniversitet, laboratoriekurser etc.) som erbjuds av en enskild organisatör och omfattar ett eller flera särskilda teman, dels stöd för att unga forskare skall kunna delta i stora konferenser som är särskilt intressanta i utbildningshänseende. Sådana aktiviteter pågår normalt under några dagar men kan sträcka sig över ett par veckor, t.ex. i samband med sommaruniversitet.

b) *Individanknutna åtgärder*

Den andra gruppen av åtgärder gäller stöd till enskilda forskare, som svar på de särskilda behov de har att komplettera sin kompetens, framför allt med avseende på tvärvetenskaplig kompetens och forskningsförvaltning, i utvecklingen fram till yrkesmässig mognad och självständighet. Den behandlar även kopplingarna mellan europeiska forskare och forskare från tredje land. Den innehåller ett antal åtgärder som genomförs beroende på forskarens geografiska ursprung och mål. Forskare med minst fyra års forskningserfarenhet eller de som har doktorsexamen kan delta i dessa åtgärder.

- Europeiska Marie Curie-stipendier – Dessa ger möjlighet för de mest lovande forskarna i EU och de associerade länderna att utbilda sig genom forskning vid de europeiska organisationer som är mest lämpliga med tanke på deras individuella behov. Ansökan görs av den sökande och värdorganisationen tillsammans. Ämnet, som skall komplettera eller bredda forskarens erfarenhet, väljer forskaren fritt i samarbete med värden. Stipendierna beviljas för ett till två år.
- Internationella Marie Curie-stipendier för forskare från EU och associerade länder – Dessa beviljas forskare från EU och associerade länder för arbete i etablerade forskningscentrum i tredje land för att de på så sätt skall kunna bredda sin internationella forskningserfarenhet. Denna åtgärd kräver att ett sammanhängande individuellt utbildningsprogram inlämnas, med en första del utomlands och en påföljande obligatorisk andra del i Europa. Stödet bör medge en tillräckligt lång utbildningsperiod.
- Internationella Marie Curie-stipendier för forskare från tredje land – Målet med dessa är att locka forskare med spetskompetens från tredje land att arbeta och genomgå forskarutbildning i Europa i syfte att utveckla forskningssamarbete mellan Europa och tredje land, till nytta för båda parter. För tillväxtekonomier, övergångsekonomier och utvecklingsländer kan åtgärden även omfatta hjälp till stipendiater att återvända till sitt ursprungsland.

c) *Att främja och erkänna spetsforskning*

Den tredje gruppen åtgärder skall vara inriktad på att främja och erkänna spetsforskningen i Europa och på så sätt göra den mer synlig och attraktiv. Målet är att stödja europeiska forskarlag, särskilt inom nya forskningsområden, och att belysa enskilda europeiska forskares landvinningar med syfte att främja deras vidare utveckling och internationella erkännande och samtidigt bidra till att deras forskningsresultat sprids, till gagn för forskarvärlden.

- Marie Curie-bidrag för spetsforskning – Målet med dessa är att stödja inrättande och utveckling av europeiska forskarlag som anses kunna nå en hög nivå, särskilt för spetsforskning eller tvärvetenskaplig forskning. Bidraget täcker en period på upp till fyra år och tilldelas på grundval av ett klart avgränsat forskningsprogram.
- Marie Curie-pris för spetsforskning – Syftet med dessa är att skapa ett offentligt erkännande för de resultat som de forskare som tidigare fått stöd från gemenskapen för utbildning och rörlighet kommit fram till. Sökande kan föreslå sig själva eller föreslås av andra.
- Marie Curie-professurer – Dessa tilldelas på högsta nivå, framför allt för att locka forskare av världsklass att fortsätta sin karriär i Europa. De beviljas normalt för en period på tre år. Denna åtgärd kan vidtas tillsammans med de värdanknutna åtgärderna.

d) *Mekanismer för återvändande och återintegrering*

Marie Curie-bidraget för återintegrering är avsett för sådana forskare från EU och de associerade länderna som just har avslutat ett Marie Curie-stipendium på minst två år. Det består av en klumpsumma i form av ett bidrag, som skall användas inom ett år efter Marie Curie-åtgärden avslutats. Det tilldelas stipendierna på grundval av ett klart avgränsat projekt, som skall bedömas på sina egna meriter. Mekanismen skall underlätta för forskaren att återintegreras på arbetsmarknaden – återintegrering i ursprungslandet eller ursprungsregionen prioriteras.

En liknande mekanism finns för europeiska forskare som har forskat utanför Europa under minst 5 år, med eller utan Marie Curie-stipendium, och som önskar återvända till Europa. Denna täcker emellertid en längre tidsperiod – upp till två år.

Samarbete med medlemsstaterna och de associerade länderna

Syftet med verksamheten "mänskliga resurser och rörlighet" är medfinansiering av initiativ som främjar samarbete och skapar synergieffekter med och inom program på nationell och regional nivå i de fall dessa sammanfaller med de särskilda målen för de åtgärder som beskrivs ovan. Sådant samarbete skall utvecklas på grundval av relevanta gemenskapskriterier för att se till att alla forskare från EU och de associerade länderna får ta del av dessa initiativ, samt fungera som komplement till program på nationell och regional nivå, i synnerhet genom att ge utländska forskare tillgång till dessa program och genom att främja gränsöverskridande forskarutbildning samt genom att ömsesidigt erkända utbildningsnormer antas.

Initiativ kommer att vidtas för att stärka samarbetet med medlemsstaterna och de associerade länderna för att ge forskarna stöd "på plats", vilket är en avgörande del i alla åtgärder för forskare som rör sig inom eller återvänder till Europa. Detta skulle i synnerhet kunna ske genom stöd för inrättande av nätverk mellan befintliga och nya strukturer på nationell eller regional nivå för att ge utländska forskare hjälp i praktiska frågor (juridiska, administrativa, familjära eller kulturella) med anknytning till rörlighet.

En annan aspekt av detta samarbete kan gälla ett antal uppgifter som har med förvaltningen av verksamheten att göra, förutom när det gäller de allt viktigare värdanknutna åtgärderna. Eventuella alternativa metoder för förvaltningen och uppföljningen av kontrakt i samband med enskilda stipendier skulle i detta sammanhang kräva att en klar avgränsning av uppgifter och ansvar görs i förväg i enlighet med gemenskapens finansiella regler och att relevanta lönsamhetsanalyser görs. En mekanism skall inrättas, som skall övervaka och optimera forskarnas rörlighet och återvändande av europeiska forskare som tillfälligt utvandrat från Europeiska unionen. Samma mekanism skall också tjäna till att övervaka rörligheten hos kandidatländernas forskare inför Europeiska unionens utvidgning.

Internt samarbete inom ramprogrammet

Ändamålet med verksamheten "mänskliga resurser och rörlighet" är att stödja forskarutbildning och utveckla forskningskompetens. Detta sker parallellt med de åtgärder som vidtas inom ramen för de tematiska prioriteringarna. Detta utesluter inte andra verksamheter inom ramprogrammet från att ha liknande inslag. Verksamheten "mänskliga resurser och rörlighet" skall tillhandahålla stöd för fastställande av konsekventa kriterier för utvärdering, urval och kontroll av sådana åtgärder och främjande av gemensamma tillvägagångssätt i de olika verksamheterna, med syfte att säkra samordning och skapa möjliga synergieffekter och en bättre balans mellan mäns och kvinnors deltagande.

4. Forskningsinfrastruktur

Om forskarlagen i Europa skall kunna förbli ledande inom alla vetenskapliga och tekniska områden måste de stödjas med hjälp av infrastruktur på aktuell teknisk nivå. Begreppet "forskningsinfrastruktur" omfattar faciliteter och resurser för tillhandahållande av viktiga tjänster till forskarvärlden både på det akademiska och/eller det industriella området. Forskningsinfrastrukturen kan vara lokal (en enda resurs på en plats), spridd (ett nätverk med delade resurser, där även infrastruktur av Grid-typ ingår) eller virtuell (tjänsten tillhandahålls elektroniskt).

Det övergripande målet med denna verksamhet är att främja utvecklingen av ett effektivt system med forskningsinfrastruktur av högsta kvalitet i Europa och ett optimalt utnyttjande av dessa på europeisk nivå på grundval av de behov som forskarvärlden uttryckt. Det specifika målet med detta är att

- säkra europeiska forskares tillgång till de infrastrukturer de behöver för att bedriva sin forskning, oberoende av var infrastrukturen finns,
- tillhandahålla stöd för ett europeiskt tillvägagångssätt för utvecklingen av ny forskningsinfrastruktur, även på regional nivå och mellan olika regioner, och för drift och förbättring av befintlig infrastruktur, även vid behov i fråga om sådana faciliteter av internationell betydelse som inte finns i Europa.

Där så är lämpligt skall stödåtgärderna för forskningsinfrastruktur i detta program genomföras tillsammans med de tematiska prioriteringarna i ramprogrammet och de andra stödformer som finns.

Följande fem typer av stödåtgärder skall genomföras:

- Transnationell tillgång. Målet är att främja nya möjligheter för forskarlag (och enskilda forskare) att få tillgång till de enskilda forskningsinfrastrukturerna av rang som bäst lämpar sig för deras arbete. Det ekonomiska stödet från gemenskapen skall täcka de nödvändiga driftskostnaderna för tillgång till sådan infrastruktur för forskarlag som är verksamma i medlemsstaterna och de associerade länderna, utom då laget är verksamt i samma land som infrastrukturens operatör.
- Integrerande verksamhet. Målet är att stödja tillhandahållandet av grundläggande tjänster till forskarvärlden på europeisk nivå. Detta kan, utöver gränsöverskridande tillgång, även omfatta upprättande och drift av nätverk för samarbete samt genomförande av gemensamma forskningsprojekt för att göra infrastrukturerna effektivare. Åtgärden skall också uppmuntra till överbyggande av sådana hinder som kan begränsa möjligheterna för industrin och små och medelstora företag att utnyttja forskningsresultat. Integrerande verksamhet väljs ut på grundval av ett storskaligt men flexibelt vetenskapligt och tekniskt program med en europeisk dimension, där syftet är att programmet skall kunna löpa över en längre tid, där så är lämpligt. Denna åtgärd kan genomföras med hjälp av integrerade infrastrukturinitiativ och samordnade åtgärder.
- Utveckling av kommunikationsnät. Målet med denna åtgärd för stöd till befintlig forskningsinfrastruktur är att, i anslutning till det prioriterade tematiska forskningsområdet informationssamhällets teknik, skapa ett tätare nätverk mellan närbesläktade initiativ, framför allt genom att skapa ett nätverk för höghastighetskommunikation med hög kapacitet för alla forskare i Europa (Geant) samt särskilda högeffektiva datornät (Grids) och testbäddar, och tjänster för elektronisk publicering.
- Förberedande studier. Målet är att, från fall till fall, bidra till genomförbarhetsstudier och tekniskt förberedelsearbete som skall genomföras av en eller flera medlemsstater eller associerade länder med de nya infrastrukturerna som har en tydlig europeisk dimension och är av klart europeiskt intresse, där hänsyn skall tas till potentiella användares behov och möjligheterna till bidrag från andra källor, exempelvis EIB eller strukturfonderna, för att finansiera sådan infrastruktur skall undersökas systematiskt.
- Utveckling av ny infrastruktur. Optimering av europeisk infrastruktur genom begränsat stöd för utveckling av ett begränsat antal projekt för ny infrastruktur i vederbörligen motiverade fall, där ett sådant stöd kan ha en avgörande katalysatoreffekt när det gäller europeiskt mervärde. Detta stöd kan, med vederbörligt beaktande av medlemsstaternas åsikter, komplettera bidrag från EIB eller strukturfonderna för finansieringen av infrastrukturen.

I allmänhet begränsas finansieringen av ny eller förbättrad infrastruktur till det minimum som krävs för att starta verksamheten. Den största delen av uppbyggnad och drift, liksom infrastrukturens hållbarhet på lång sikt, säkras genom nationella och/eller andra finansieringskällor. Sådant stöd tillhandahålls endast på grundval av en detaljerad motivering som skall baseras på ett europeiskt mervärde och beskriva de vetenskapliga, juridiska och finansiella dimensionerna av det föreslagna utvecklingsarbetet. Nätverk för bredbandskommunikation, vilket är mycket relevant för de politiska mål som beskrivs i det europeiska området för forskningsverksamhet och initiativet eEurope, bör också användas för att förbättra det vetenskapliga samarbetet med tredje land.

I samband med stöd till forskningsinfrastruktur inom detta program bör, där så är lämpligt, befintliga eller framtida mekanismer för ett europeiskt synsätt på forskningsinfrastrukturer i Europa (t.ex. nationella forsknings- och utbildningsnät och europeiskt strategiskt forum för forskningsinfrastruktur) samt vetenskapliga utlåtanden från befintliga europeiska och internationella organisationer beaktas (t.ex. Europeiska vetenskapsrådet – ESF). Kompletterande åtgärder kan där så är lämpligt genomföras under detta program för att upprätthålla dessa mekanismer.

5. Vetenskap och samhälle

Idag, och än mer i morgondagens kunskapsbaserade samhälle, är vetenskap och teknik allmänt förekommande inom ekonomin och i vardagen. Det kommer att krävas nya relationer och en mer produktiv dialog mellan företrädarna för forskarvärlden, industrin, beslutsfattare och samhället i stort samt forskarnas kritiska tänkande och engagemang för samhällsproblem, om vetenskapens och teknikens fulla potential att garantera en kontinuerlig förbättring av livskvaliteten – i dess bredaste mening – för Europas medborgare.

En sådan dialog kan inte begränsas till bara EU. Den måste ha en internationell omfattning och till fullo beakta den kommande utvidgningen och det globala sammanhanget. Med tanke på den stora spännvidden hos frågorna och samspelet i relationerna mellan vetenskap och teknik å ena sidan och samhället i stort å den andra, måste dessa aspekter beaktas på alla verksamhetsområden inom ramprogrammet. Syftet med denna särskilda verksamhet är att utveckla strukturella kopplingar mellan institutionerna och berörda verksamheter samt att, genom gemensamma referensramar och utveckling av lämpliga verktyg och metoder, tjäna som vägledning för den verksamhet på detta område som täcks in av de olika delarna i ramprogrammet.

Den skall genomföras med hjälp av nätverk, riktmärkning, utbyte av bästa praxis, utveckling och information om metoder, studier och samordning av nationella insatser. Lämpliga synergieffekter bör också skapas i samband med genomförandet av handlingsplanen för vetenskap och samhälle. I särskilda fall och där detta är lämpligt kan riktad forskning stödjas.

a) Att närma forskningen till samhället

Syftet är att på ett systematiskt sätt gå igenom olika aspekter som rör "vetenskap och styrelseformer" för att skapa förutsättningar för att politiska beslut skall kunna möta samhällets behov på ett mer effektivt sätt, vara vetenskapligt förankrade i större utsträckning och samtidigt ta civilsamhällets intressen i beaktande. För detta krävs

- effektiva processer för en dialog om nya vetenskapliga och tekniska frågor som i slutändan får konsekvenser för den framtida politiska utvecklingen.
- utveckling av möjligheter att skapa vetenskapliga referenser och kanalisera vetenskapliga utlåtanden till beslutsfattarna samt
- att dessa utrustas med verktyg för att bedöma och hantera vetenskaplig osäkerhet, risk och försiktighet.
- Forskning och styrelseformer – analys av och stöd till bästa praxis, utveckling av nya samrådsmetoder (till exempel medborgarforum) för att främja ett mer produktivt engagemang från civilsamhällets och relevanta aktörers sida i utformning och genomförande av strategier – bland annat när det gäller att informera om forskningsresultat som behövs vid beslutsfattande på ett sätt som är lätt att förstå för civilsamhället och andra aktörer samt kontroll av hur förfarandena för beslutsfattande fungerar för att bedöma samspelet mellan experter, industrin, civilsamhället och beslutsfattarna.
- Vetenskapliga utlåtanden och referenssystem – utbyte av erfarenheter och god praxis, övervakning av framställningen av vetenskapliga utlåtanden globalt och hur dessa används vid beslutsfattande, utveckling av nya och bättre metoder för pålitliga och erkända referenssystem samt se till att bland annat den rådgivande styrelsen för europeisk forskning och dess underkommittéer fungerar smidigt och utnyttjas effektivt, så att det kan avge vetenskapliga utlåtanden för utvecklingen av det europeiska området för forskningsverksamhet.

b) *Ansvarsfull forskning och användning av vetenskap och teknik*

Målet är se till att den snabba vetenskapliga utvecklingen är förenlig med grundläggande etiska principer. Verksamheterna skall främja "ansvarsfull forskning" i Europa, där kraven på forskningens frihet bättre kan förenas med socialt ansvar och miljöansvar i samband med utvecklingen och användningen av vetenskap och teknik, liksom offentlig dialog, kontroll och tidig varning med avseende på etiska och sociala frågor, och risker i samband med ny teknisk utveckling, till gagn för nationella och internationella beslutsfattare och andra berörda.

- Etik – inrättande av nätverk mellan befintliga europeiska organ och verksamheter för etiska frågor samt främjande av en dialog kring etik inom forskningen med andra regioner på global nivå, utbildningsverksamhet och åtgärder för att öka medvetenheten om etiska frågor, samordning och utveckling av uppförandekoder för forskningsverksamhet och teknisk utveckling samt forskning kring etiska frågor inom vetenskap, teknisk utveckling och tillämpning, till exempel i samband med informationsområdet, nanoteknik, humangenetik, biomedicinsk forskning och livsmedelsteknik.
- Osäkerhet, risk och genomförande av försiktighetsprincipen – analys och stöd till bästa praxis vid tillämpningen av försiktighetsprincipen på olika områden för beslutsfattande, samt vid bedömningen och hanteringen av samt information om osäkerhet och risk.

c) *Främja dialogen mellan vetenskap och samhälle och kvinnornas roll inom vetenskapen*

För att kunna stödja en ansvarsfull utveckling av vetenskap och teknik krävs det inte bara en regelbunden dialog mellan berörda aktörer utan också en större medvetenhet hos allmänheten om vetenskapliga och tekniska framsteg och vilka följder dessa kan få, liksom en större förståelse för kulturen bakom vetenskap och innovation. Det finns också ett särskilt behov av att stimulera unga människors intresse för vetenskap, att göra vetenskapliga yrken mer attraktiva och att göra framsteg när det gäller jämställdhet inom forskningen, vilket också kommer att stärka de mänskliga resurserna och förbättra kvaliteten hos europeisk forskning.

- Allmänhetens kunskap och förtroende – stöd till åtgärder för att skapa medvetenhet och erkännande av landvinningar inom europeisk forskning, analys av de faktorer som påverkar den allmänna opinionen, däribland den roll som media och informatörer på det vetenskapliga området har, utveckling av nya sätt att öka allmänhetens medvetenhet och kunskaper, främjande av en omfattande debatt mellan olika aktörer, där alla berörda parter medverkar, samt ökad uppmärksamhet kring innovationer i samhället.
- Ungdomens intresse för vetenskapliga yrken – initiativ för att göra det mer attraktivt för den yngre generationen att delta i diskussionen om vetenskap och teknik och hur de påverkar samhället, samt öka uppmärksamheten kring vetenskap och teknik hos ungdomen (exempelvis genom praktik för studerande och samarbete med skolor), stöd för utveckling av bättre sätt för flickor och pojkar att bekanta sig med vetenskap, både inom och utanför det formella utbildningssystemet, och för åtgärder som leder till en bättre förståelse för varför det är attraktivt att välja en vetenskaplig yrkesbana och vilka sociala aspekter detta har.
- Kvinnor och vetenskap – åtgärder för att stimulera debatten på nationell och regional nivå för att mobilisera kvinnliga forskare och öka den privata sektorns engagemang, främja en förbättring av övervakningssystemet "Kvinnor och vetenskap" och därmed sammanhängande verksamheter för att främja jämställdheten i hela ramprogrammet samt särskilda åtgärder för att utveckla en bättre förståelse för jämställdhetsfrågor inom forskarvärlden.

BILAGA II

PRELIMINÄR FÖRDELNING AV DET BELOPP SOM ANSES VARA NÖDVÄNDIGT FÖR ATT GENOMFÖRA DET SÄRSKILDA PROGRAMMET

Åtgärdstyp	Belopp (miljoner euro)
Forskning och innovation	290
Mänskliga resurser	1 580
Forskningsinfrastruktur	655 (!)
Vetenskap/samhälle	80
Totalt	2 605

(!) Inklusivt högst 200 miljoner euro för vidareutveckling av Geant och Grid-strukturer.

BILAGA III

METODER FÖR ATT GENOMFÖRA PROGRAMMET

För att genomföra det särskilda programmet, och i enlighet med beslut nr 1513/2002/EG och med reglerna om deltagande och spridning kan kommissionen, inom hela området för vetenskap och teknik, använda följande:

- Särskilda riktade innovationsprojekt inom området "Forskning och innovation". De syftar till att pröva, godkänna och sprida nya innovationskoncept och innovationsmetoder på europeisk nivå.
- Särskilda riktade forskningsprojekt inom området "Vetenskap och samhälle". De bör koncentreras kraftigt och kommer att få en av följande två former, med hänsyn till temat, eller en kombination av båda:
 - a) Projekt för forskning och teknisk utveckling, som syftar till att vinna ny kunskap för att antingen väsentligt förbättra eller utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att uppfylla andra behov inom samhället och gemenskapspolitiken.
 - b) Demonstrationsprojekt, som syftar till att påvisa livskraften i ny teknik som erbjuder potentiella ekonomiska fördelar, men inte kan marknadsföras direkt.
- Integrerade infrastrukturinitiativ inom området "Forskningsinfrastruktur". De skall i en enda åtgärd kombinera ett flertal verksamheter som är av avgörande betydelse för att förstärka och utveckla forskningsinfrastruktur, för att tillhandahålla tjänster på europeisk nivå. I detta syfte skall de kombinera nätverksverksamhet med en stödåtgärd (som t.ex. gränsöverskridande tillgång) eller sådan forskning som krävs för att förbättra infrastrukturens prestanda, dock med undantag av finansieringen av investering i ny infrastruktur, som endast kan finansieras som särskilda stödåtgärder. Dessa initiativ kommer även att omfatta ett element av kunskapsspridning till potentiella användare, bland annat inom näringslivet, och i synnerhet till små och medelstora företag.
- Åtgärder för att främja och utveckla mänskliga resurser och rörlighet inom området "Mänskliga resurser och rörlighet". De kommer att inriktas på utbildning, utveckling av sakkunskap eller kunskapsöverföring. De kommer att omfatta stöd till åtgärder som genomförs av fysiska personer, värdestrukturer, inbegripet utbildningsnät, samt av europeiska forskarlag.
- Samordningsinsatser inom programmets alla områden. De syftar till att främja och stödja samordnade initiativ som vidtas av olika forsknings- och innovationsaktörer som eftersträvar bättre integrering. De kommer att omfatta olika verksamhetsområden, som anordnande av konferenser och möten, genomförande av studier, personalutbyten, utbyte och spridning av bästa praxis, inrättande av informationssystem och expertgrupper, och kan vid behov även omfatta stöd till fastställande, organisation och förvaltning av gemensamma initiativ.
- Särskilda stödåtgärder inom programmets alla områden. De kommer att vara ett komplement till genomförandet av ramprogrammet och kan användas som hjälp vid förberedandet av gemenskapens kommande verksamhet inom dess politik för forskning och teknisk utveckling, inklusive uppföljning och utvärdering. I synnerhet kommer de att omfatta konferenser, seminarier, studier och analyser, pris och tävlingar för vetenskap på hög nivå, arbetsgrupper och expertgrupper, driftsstöd samt verksamhet för kunskapsspridning, information och kommunikation, eller någon lämplig kombination av dessa, beroende på vad som anses lämpligt i de enskilda fallen. Det kan också ingå satsningar på stöd till infrastruktur för forskning med avseende på till exempel gränsöverskridande tillträde eller förberedande tekniskt arbete (inklusive genomförbarhetsstudier) och utveckling av ny infrastruktur.

Kommissionen kommer att utvärdera förslagen i enlighet med de kriterier för utvärdering som anges i ovan nämnda rättsliga instrument.

Gemenskapens bidrag kommer att beviljas i enlighet med ovan nämnda rättsliga instrument och i enlighet med gemenskapens struktur för statligt stöd till forskning. Om ett projekt erhåller högsta tillåtna nivå för medfinansiering enligt detta ramprogram eller ett övergripande anslag, kan i vissa fall ett ytterligare bidrag från strukturfonderna ⁽¹⁾ beviljas enligt rådets förordning (EG) nr 1260/99.

Om enheter från kandidatländerna medverkar, får ytterligare bidrag från de finansiella föranslutningsinstrumenten beviljas på liknande villkor. Om organisationer från länderna i Medelhavsområdet eller från utvecklingsländer medverkar, är ytterligare bidrag från MEDA programmet och de finansiella instrumenten för gemenskapens utvecklingsbistånd möjliga.

Åtgärder som vidtas i enlighet med artiklarna 169 och 171 i fördraget och som bidrar till att de vetenskapliga och tekniska målen i bilaga I uppnås kan få ekonomiskt stöd genom det särskilda programmet, efter beslut i enlighet med artikel 172 i fördraget. För att genomföra programmet kan kommissionen få tekniskt stöd.

⁽¹⁾ EGT L 161, 26.6.1999, s. 1.